

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 1Nt/41/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324010453
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Baka
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4324010453.2

Uznesenie

Okresný súd Levice samosudcom JUDr. Ľubošom Bakom, v trestnej veci odsúdeného A. B., o návrhu riaditeľa ÚVTOS Želiezovce na uloženie ochranného dohľadu pred skončením výkonu trestu odňatia slobody, pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písmeno a) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom dňa 30.7.2024 na Okresnom súde Levice a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce formou videokonferencie, takto

rozhodol:

Podľa § 76 odsek 3 Trestného zákona za použitia § 78 odsek 1 Trestného zákona, súd u k l a d á odsúdenému A. B., narodenému XX.XX.XXXX v C., bytom D. XXX/X, E. C., t.č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, ktorý bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 50T/106/2023 zo dňa 09.04.2024 na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 /štrnásť/ mesiacov, výkon ktorého končí dňa 13.09.2024, ochranný dohľad v trvaní 12 /dvanásť/ mesiacov.

Podľa § 77 odsek 1 písmeno a/,b/,c/ Trestného zákona, odsúdený, ktorému súd uložil ochranný dohľad, je po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povinný dostaviť sa do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, a v rámci uloženého ochranného dohľadu, oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, osobne sa hlásiť v určených lehotách a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska.

odôvodnenie:

Riaditeľ ÚVTOS Želiezovce doručil dňa 17.5.2024 na Okresný súd Levice návrh na uloženie ochranného dohľadu pred skončením výkonu trestu odňatia slobody odsúdenému A. B..

Súd na verejnom zasadnutí vykonal dokazovanie výsluchom odsúdeného, oboznámením sa s návrhom riaditeľa ÚVTOS Želiezovce na uloženie ochranného dohľadu spolu s dodatkom k návrhu zo dňa 24.7.2024 a skráteným výpisom odsúdeného, nariadením výkonu trestu v trestnej veci Okresného súdu Pezinok sp.zn.50T/106/2023, odpisom registra trestov odsúdeného a trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok sp.zn. 50T/106/2023 zo dňa 9.4.2024.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že s návrhom riaditeľa ÚVTOS nesúhlasí, na slobode chce žiť riadny život, chce sa zamestnať, obmedzovalo by ho to.

Z odôvodnenia návrhu riaditeľa ÚVTOS Želiezovce na uloženie ochranného dohľadu odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody vyplýva, že odsúdený bol do výkonu väzby dodaný príslušníkmi Policajného zboru do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava dňa 14.7.2023. V jeho správaní a vystupovaní nedostatky zaznamenané neboli. Disciplinárne potrestaný ani odmenený nebol. V uvedenom ústave dňa 03.08.2023 začal vykonávať aj trest odňatia slobody. Jeho správanie a vystupovanie nebolo na požadovanej úrovni. V jednom prípade úmyselne

poškodil majetok štátu v správe ústavu a v ďalšom prípade sa úmyselne poškodil na zdraví. Pracovne zaradený nebol.

Disciplinárne odmenený nebol. Disciplinárne potrestaný bol v jednom prípade, a to nasledovne:

- 12.08.2023 - pokarhaním za úmyselné poškodenie majetku štátu v správe ústavu a úmyselné poškodenie sa na zdraví.

Dňa 15.08.2023 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. V rámci vnútornej diferenciacie bol odsúdený umiestnený na výkon trestu do diferenciačnej skupiny „C“. Jeho správanie a vystupovanie nebolo na požadovanej úrovni, opakovane sa úmyselne poškodil na zdraví a v jednom prípade nepravdivo obvinil zo spáchania disciplinárneho previnenia iných odsúdených. Počas jeho umiestnenia v ústave Bratislava, kam bol dočasne premiestnený za účelom účasti na súdnom pojednávaní, v jednom prípade fyzicky napadol iného odsúdeného. Svoj voľný čas trávil najmä pasívnym spôsobom, kontakt neudržiaval s nikým. Pracovne zaradený nebol. Disciplinárne odmenený nebol. Disciplinárne potrestaný bol v dvoch prípadoch, a to nasledovne:

-19.09.2023 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 2 dní za úmyselné poškodenie sa na zdraví,

- 28.09.2023 - umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 3 dní za fyzické napadnutie iného odsúdeného.

Vzhľadom na jeho osobnostné charakteristiky a zaznamenané adaptačné problémy na podmienky výkonu trestu v štandardnom oddiele bol dňa 26.09.2023 umiestnený do oddielu špecializovaného zaobchádzania. Nakoľko ústav Ilava nemá zriadený oddiel špecializovaného zaobchádzania pre odsúdených zaradených do stredného stupňa stráženia, bol odsúdený dňa 03.10.2023 premiestnený do ÚVTOS Želiezovce. V jeho správaní a vystupovaní však k pozitívnej zmene nedošlo. Ústavný poriadok porušil tým, že opakovane fyzicky napadol iného odsúdeného, pokúsil sa užiť liek inak ako predpísal lekár, opakovane sa úmyselne poškodil na zdraví, úmyselne poškodil majetok štátu v správe ústavu, nešetrne zaobchádzal so zverenou vecou a prechovával u seba nepovolené veci. Svoj voľný čas trávil najmä pasívnym odpočinkom na lôžku, sledovaním televíznych programov, čítaním a športovaním. Do voľnočasových aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti a aktivít pod vedením špeciálneho pedagóga sa zapájal len sporadicky. Väzenskú knižnicu využíval. Pracovne zaradený nebol z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí vzhľadom na jeho osobnostné charakteristiky. Jeho pracovné zručnosti a návyky boli rozvíjané v rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty ubytovacích priestorov, kde jeho prístup bol pasívny, uvedených aktivít sa zúčastňoval len na podnet väzenského personálu, vlastnú iniciatívu nevyvíjal. Kontakt neudržiava so žiadnou osobou s vonkajšieho prostredia. Bol zaradený do skupinových terapeutických aktivít, ktorých sa však nezúčastňoval. Boli s ním vykonávané odbremeňujúce a individuálne pohovory z dôvodu stabilizácie psychického stavu a harmonizácie osobnosti, avšak bez výraznejšieho pozitívneho efektu.

Disciplinárne odmenený nebol. Disciplinárne potrestaný bol v ôsmich prípadoch, z toho v jednom prípade za disciplinárne previnenie, ktorého sa dopustil ešte počas jeho umiestnenia v ústave Ilava a v jednom prípade v kompetencii vedúceho výkonu trestu odňatia slobody, a to nasledovne;

-08.11.2023 celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za nepravdivé obvinenie iných odsúdených zo spáchania disciplinárneho previnenia

- 22.12.2023 celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za fyzický konflikt s iným odsúdeným

- 21.03.2024 celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 7 dní za pokus o užitie lieku inak, ako predpísal lekár

- 02.04.2024 celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za fyzické napadnutie iného odsúdeného

- 03.04.2024 celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 5 dní za nešetrné zaobchádzanie so zverenou vecou

- 05.04.2024 prepadnutím vecí za prechovávanie nepovolených vecí

- 12.04.2024 celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za úmyselné poškodenie na zdraví

- 03.05.2024 celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za úmyselné poškodenie majetku štátu v správe ústavu.

Z dôvodu sústavného porušovania ústavného poriadku, pôsobenia na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu a ohrozovania bezpečnosti príslušníkov zboru, odsúdených a iných osôb bol dňa 03.05.2024 umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom a bol mu stanovený nový program zaobchádzania. Z dôvodu krátkosti času sa mu aktuálne nedá objektívne zhodnotiť jeho plnenie. Jeho správanie a vystupovanie ani po jeho umiestnení do oddielu s bezpečnostným režimom nie je na požadovanej úrovni. V jednom prípade fyzicky napadol iného odsúdeného. Voči výkonu trestu je negativistický naladený, jeho postoj k vlastnému reedukačnému procesu je ľahostajný, orientuje sa len na uspokojovanie vlastných potrieb. V individuálnej práci s ním sa nepodarilo dosiahnuť pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti nie je kritický. U menovaného pretrvávajú problémy v sociálnych vzťahoch a v sociálnej prispôsobivosti, pričom má tendenciu konať pudovo, iracionálne a nevyhýba sa ani agresívnym reakciám. Pracovne zaradený nie je z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty a poriadku v ubytovacích priestoroch sa nezapája. Svoj voľný čas trávi pasívne. Kontakt neudržiava so žiadnou osobou s vonkajšieho prostredia.

Disciplinárne odmenený doposiaľ nebol. Disciplinárne potrestaný bol od umiestnenia do oddielu s bezpečnostným režimom v jednom prípade, a to v kompetencii vedúceho oddelenia výkonu trestu nasledovne:

- 09.05.2024 - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu 14 dní za fyzické napadnutie iného odsúdeného.

Ani napriek intervenciám zo strany väzenského personálu ústavu nedošlo u menovaného k pozitívnej zmene správania. Jeho postoj k vlastnej resocializácii je ľahostajný, voči zaobchádzaniu je rezistentný. Menovaný sa opakovane dopustil páchania trestnej činnosti, čo poukazuje na nekritický postoj k jej páchaniu. Jeho správanie nie je na požadovanej úrovni. Riziko recidívy trestnej činnosti je vysoké, resocializačná prognóza je nepriaznivá.

Odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojim správaním nepreukázal polepšenie, a preto navrhuje odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody uložiť ochranný dohľad.

Riaditeľ ÚVTOS Želiezovce tento svoj návrh doplnil dňa 26.7.2024 o dodatok, nakoľko došlo k zmenám v rozsudkových údajoch u odsúdeného. Menovaný odsúdený má zrušený trest Okresného súdu Pezinok sp.zn. 0T/68/2023, ktorý v súčasnej dobe vykonával, a má nariadený súhrnný trest odňatia slobody Okresným súdom Pezinok sp.zn. 50T/106/2023 zo dňa 9.4.2024 v trvaní 14 mesiacov v ústave so stredným stupňom stráženia. Predpokladaný koniec trestu má evidovaný na 13.9.2024.

Súd z odpisu z registra trestov zistil, že v minulosti sa odsúdený 12-krát dostal do rozporu so zákonom. Takmer všetky odsúdenia sú za trestné činy na úseku proti majetku, prevažne išlo o prečin krádeže. V šiestich prípadoch boli uložené tresty zrušené vzhľadom na uloženie súhrnných trestov v iných veciach, v dvoch prípadoch bolo odsúdenému upustené od uloženia súhrnného trestu. V jednom prípade ide o odsúdenie rakúskym súdom. V troch prípadoch boli odsúdenému uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Pezinok sp.zn. 50T/106/2023 zo dňa 9.4.2024 vyplýva, že menovaný bol uznaný vinným z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písmeno a) Trestného zákona a odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 14 mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Súčasne súd zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Pezinok sp.zn. 0T/68/2023 zo dňa 12.7.2023 vo výroku o treste ako aj všetky rozhodnutia obsahovo naň nadväzujúce. Trest odňatia slobody bol odsúdenému nariadený dňa 23.7.2024.

Na verejnom zasadnutí zástupca ÚVTOS Želiezovce trval na prejednaní návrhu na uloženie ochranného dohľadu pred skončením výkonu trestu odňatia slobody odsúdenému A. B. z dôvodu, že odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojim správaním nepreukázal polepšenie. Jeho postoj k vlastnej resocializácii je ľahostajný, voči zaobchádzaniu je

rezistentný. Menovaný sa opakovane dopustil páchania trestnej činnosti, čo poukazuje na nekritický postoj k jej páchaniu. Jeho správanie nie je na požadovanej úrovni. Riziko recidívy trestnej činnosti je vysoké, resocializačná prognóza je nepriaznivá. Disciplinárne odmenený nebol, 12 krát bol disciplinárne potrestaný.

Prokurátor na verejnom zasadnutí s poukazom na vykonané dokazovanie navrhol podanému návrhu vyhovieť.

Podľa § 76 odsek 3 Trestného zákona, súd môže na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu uložiť odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody ochranný dohľad aj bez splnenia podmienok uvedených v odseku 2, ak vzhľadom na správanie počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nemožno od neho očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život.

Podľa § 77 odsek 1 Trestného zákona, odsúdený, ktorému súd uložil ochranný dohľad, je po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povinný dostaviť sa do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody k probačnému a mediačnému úradníkovi okresného súdu, v ktorého obvode má bydlisko, a v rámci uloženého ochranného dohľadu

- a) oznamovať potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať,
- b) osobne sa hlásiť v určených lehotách a
- c) vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska; to neplatí, ak ide o pravidelne opakujúce sa vzdialenia, o ktorých bol probačný a mediačný úradník vopred informovaný.

Podľa § 455 Trestného poriadku, ochranný dohľad vykonáva probačný a mediačný úradník okresného súdu, v ktorého obvode je miesto pobytu osoby, ktorej bol ochranný dohľad uložený, a to v rozsahu určenom v rozhodnutí súdu. Pritom dbá, aby sa do práv odsúdeného zasahovalo len v miere nevyhnutne potrebnej na dosiahnutie účelu ochranného dohľadu.

Po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí súd zistil, že počas výkonu trestu odňatia slobody nebol odsúdený disciplinárne odmenený, avšak bol 12-krát disciplinárne potrestaný, všetky dostupné metódy výchovného pôsobenia sú neefektívne, menovaný je voči zaobchádzaniu rezistentný, počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie, opakovane boli zaznamenané nedostatky v jeho správaní a vystupovaní. Odsúdený bol pre sústavné porušovanie ústavného poriadku, pre pôsobenie na ostatných odsúdených v rozpore s účelom výkonu trestu a pre ohrozovanie bezpečnosti príslušníkov zboru, iných odsúdených a iných

osôb umiestnený do oddielu s bezpečnostným režimom, ani v tomto oddieli jeho správanie nie je na požadovanej úrovni. Súd poukazuje na skutočnosť, ako to vyplýva aj z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce, že v ústave na výkon trestu odňatia slobody u odsúdeného aj napriek intervenciám zo strany výchovného a režimového personálu nedošlo k pozitívnej zmene v správaní, v jeho správaní a vystupovaní sú opakovane zaznamenané nedostatky, podmienky k udeľovaniu disciplinárnych odmien si nevytvára. Ani v individuálnej práci s ním sa nepodarilo u neho dosiahnuť pozitívne zmeny v jeho správaní, permanentne sa dopúšťa porušení ústavného poriadku. Menovaný odsúdený má pretrvávajúce problémy sociálnych vzťahoch, v sociálnej prispôsobivosti, má tendenciu konať pudovo, agresívne, iracionálne. Aktuálna resocializačná prognóza u menovaného je nepriaznivá, riziko recidívy vysoké a postoj k páchanej trestnej činnosti je nekritický.

Odsúdený má pasívny prístup k vlastnej resocializácii a jeho negatívne správanie zasahovalo do resocializačného procesu iných odsúdených. Z poznatkov o osobe odsúdeného a jeho správaní sa počas výkonu trestu súd vyvodil, že výkon trestu odňatia slobody nesplnil svoj výchovný účel podľa § 34 odsek 1 Trestného zákona viesť odsúdeného, aby do budúcnosti viedol riadny život.

Súd je teda toho názoru, že návrh riaditeľa ústavu na uloženie ochranného dohľadu odsúdenému, ktorý začne vykonávať po skončení výkonu trestu odňatia slobody bol podaný dôvodne a boli splnené všetky zákonné podmienky na jeho uloženie, keďže od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život. Výkon trestu odňatia slobody nesplnil prevýchovný účel a odsúdený ani v uzatvorenom prostredí pod dozorom štátneho orgánu nepreukázal polepšenie.

S poukazom na uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 dní odo dňa jeho vyhlásenia na Okresný súd Levice sp. zn. 1Nt/41/2024.

Sťažnosť má odkladný účinok.

O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre.

Sťažnosť môže podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo týka alebo ktorá na uznesenie dala návrh, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to aj v prospech obvineného. V prospech mladistvého obvineného môžu podať sťažnosť, a to aj proti jeho vôli, zákonný zástupca, obhajca, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; lehota na podanie opravného prostriedku im plyní samostatne.

Osobám, ktoré môžu podať sťažnosť v prospech obvineného, končí sa lehota na podanie sťažnosti tým istým dňom ako obvinenému; prokurátorovi však plyní lehota vždy samostatne.

Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.

Oprávnená osoba môže podanú sťažnosť vziať výslovne späť, kým sa o nej nerozhodlo. Sťažnosť prokurátora môže vziať späť aj nadriadený prokurátor.

Sťažnosť podaná v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo za obvineného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzatá späť len s výslovným súhlasom obvineného. Prokurátor však môže vziať takú sťažnosť späť aj bez súhlasu obvineného. V tom prípade plyní obvinenému nová lehota na podanie sťažnosti od upovedomenia, že sťažnosť bola vzatá späť.

Uznesenie možno napadnúť pre

a) nesprávnosť niektorého jeho výroku,

b) zřejmý rozpor výroku s odôvodnením, alebo

c) porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

V sťažnosti možno uviesť skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli známe v prvostupňovom konaní.

Ak podáva sťažnosť prokurátor, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo obhajca za obvineného alebo vo vlastnom mene, musí byť sťažnosť zároveň odôvodnená.